

การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ Self Sufficiency Economy Living Style of the Students at the Rajamangala University of Technology Krungthep

สง่า นามวัตร¹

¹นักศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ²บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้และระดับการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และ 2) เปรียบเทียบระดับการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชาที่ศึกษา ลักษณะที่อยู่อาศัย สถานภาพการกู้ยืม กยศ. และระดับความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ คณะศิลปศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 366 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพรรณนา คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอ้างอิง คือ การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมอยู่ในระดับสูง 2) ระดับการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านความพอประมาณ และด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และ 3) ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ตามชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชาที่ศึกษา และระดับความรู้

เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่แตกต่างกันตามเพศ ลักษณะที่อยู่อาศัย และสถานภาพการกู้ยืม กยศ.

คำสำคัญ: การดำเนินชีวิต เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The purposes of this research were 1) to study knowledge levels and self sufficiency economy living style levels of the students at the Rajamangala University of Technology Krungthep and 2) compare self sufficiency economy living style levels of the students at the Rajamangala University of Technology Krungthep according to gender, years of studying, faculties, residence, the student loan status and the levels of self sufficiency economy knowledge. The sample of this study included 366 students from the faculty of Liberal Arts and the faculty of Business Administration at Rajamagala University of Technology Krungthep. The research tool was a set of rating scale questionnaire with a 0.84 reliability coefficient. The obtained data were analyzed by descriptive statistics: frequencies, percentages, means and standard deviations and inferential statistics: t-test, one way analysis of variance, and Sheffe's paired comparison test.

The research results were as follows: 1) Self sufficiency economy knowledge of students at the Rajamagala University of Technology Krungthep in an overall aspect was at a high level. 2) The levels of self sufficiency economy living style of the students at the Rajamangala University of Technology Krungthep were at a high level with following aspects ranging from high to low as morality, reasonability, knowledge, sufficiency, and good self-defense. 3) The comparisons of self sufficiency economy living style of the students at the Rajamangala University of Technology Krungthep revealed that their living styles were different in accordance with years of studying, faculties and self sufficiency economy knowledge at a .05 level of statistical significance, whereas gender, residence and the student loan status did not significantly lead to different levels of students' living styles.

Keywords: *Living Style, Sufficiency Economy*

1. บทนำ

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญ มีเป้าหมายสูงสุด คือการทำให้ประชาชนในประเทศมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีมีสุข ทั้งนี้ จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2517 ความว่า “ในการพัฒนาประเทศนั้นจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้นตอน เริ่มด้วยการสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมี พอกิน พอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควร และปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญ และฐานะเศรษฐกิจที่สูงขึ้น ซึ่งการช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบอาชีพ และตั้งตัวให้มีการพอกิน พอใช้ ก่อนอื่นเป็นพื้นฐานนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตัวเอง ย่อมสร้างความเจริญก้าวหน้าในระดับที่สูงต่อไปได้” (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. 2539 : 145)

ปี พุทธศักราช 2539 – 2540 รัฐบาลมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจเน้นการสร้างงานอุตสาหกรรม มีผลต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคมวัฒนธรรม การศึกษา และเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2544 : 56) ตั้งแต่

พ.ศ.2540 ประเทศไทยเกิดปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจอย่างรุนแรง กระแสความเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจทั่วโลก เป็นเหตุให้การดำเนินชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป มีพฤติกรรม ด้านการบริโภคนิยม และวัตถุนิยม ส่งผลให้ประเทศได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สถาบันการเงินมีการขาดสภาพคล่อง การใช้จ่ายฟุ่มเฟือยของประชาชนในประเทศก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ ค่าเงินผันผวน เงินบาทอ่อนตัว ในขณะที่นักลงทุนต่างชาติได้มาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น ทำให้เศรษฐกิจไทยดีขึ้นในช่วงแรก แต่ก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ คนไทยใช้จ่ายเงินเกินตัว สถาบันการเงินในประเทศปล่อยเงินกู้และเครดิตเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดภาวะฟองสบู่แตกจนกระทั่งปี พ.ศ. 2540 เกิดภาวะฟองสบู่แตกส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศเข้าสู่ภาวะวิกฤต รัฐบาลจึงต้องหาแนวทางที่จะแก้ไขวิกฤตนั้น (ชาน สีทอง. 2543 : 1 – 19) ดังนั้นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับสังคมไทยมีความสอดคล้องกับหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาสามารถนำไปปรับใช้กับการดำเนินชีวิตในสังคมได้เป็นอย่างดี และเป็นแบบอย่างที่ดีในการเดินทางสายกลาง ให้ประเทศไทยรอดพ้นและยืนหยัดได้ด้วยตนเองภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างมั่นคง เพื่อเป็นหนทางสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน (พระพรหมคุณาภรณ์. 2548 : 5) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดที่ 1 บททั่วไป ได้กำหนดความมุ่งหมาย

และ หลักการจัดการศึกษา ในมาตรา 6 กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 33) การดำเนินชีวิตของนักศึกษาจะต้องประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคม การศึกษาทำให้นักศึกษาได้ใช้สติ และความรู้ที่มี มาพัฒนาตนเองและสังคม

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) และฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนในการเสริมสร้างรากฐานของสังคมให้เข้มแข็ง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมไทยคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นเป้าหมายสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์ จึงจำเป็นต้องพัฒนาคนในทุกมิติอย่างสมดุล ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ความรู้ และทักษะความสามารถ เพื่อให้เพียบพร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ทำให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถตัดสินใจโดยใช้หลักความพอประมาณในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร อันจะเป็นภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีให้พร้อมเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นและสังคมที่สงบสุข (สำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549 : 12 – 13)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้เปิดทำการสอนในระดับปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่องและหลักสูตร 4 ปี รวมทั้งสิ้น 7 คณะ 1 วิทยาลัย ได้แก่ คณะศิลปศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ และวิทยาลัยนานาชาติ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ, 2554 ก: 13 – 16) ปีการศึกษา 2554 มีนักศึกษาจำนวน 11,582 คน เป็นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4,285 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 ของนักศึกษาทั้งหมด และมีภูมิลำเนาต่างจังหวัด จำนวน 7,297 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 ของนักศึกษาทั้งหมด จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีนักศึกษาจากต่างจังหวัดจำนวนมาก ซึ่งนักศึกษาต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าบำรุงการศึกษา ค่าหนังสือ ค่าหอพัก ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายส่วนตัว ประจำวัน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. 2554 ก : 1 – 5) จากข้อมูลสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่ามีนักศึกษาส่วนหนึ่งมีรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 100,000 บาทปี จำนวน 1,920 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ของนักศึกษาทั้งหมด หากพิจารณาเฉพาะคณะศิลปศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาปีการศึกษา 2554 มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร 1,650 คน คิดเป็นร้อยละ 38.70 และจากต่างจังหวัด 2,614 คน

คิดเป็นร้อยละ 61.30 จากทั่วประเทศ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. 2554 ข : 10 – 27) เนื่องจากทางครอบครัวของนักศึกษา มีรายได้น้อย จึงทำให้นักศึกษาบางคนต้องใช้ บริการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) แบ่งเป็นนักศึกษาจากคณะศิลปศาสตร์ จำนวน 452 คน คิดเป็นร้อยละ 26.54 จำนวนทั้งสิ้น 1,703 คน และคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 613 คน คิดเป็น ร้อยละ 23.94 จำนวนทั้งสิ้น 2,561 คน ของ นักศึกษาทั้งหมดที่กู้ยืมเงินจาก กยศ. จากการติดตาม ข้อมูลการกระทำผิดของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ และ คณะบริหารธุรกิจ จำนวน 4,264 คน ปีการศึกษา 2554 พบว่านักศึกษากระทำผิดระเบียบของ มหาวิทยาลัย เช่น เล่นการพนัน มีการทะเลาะวิวาท และมีการลักขโมย (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพ. 2554 ข : 1 – 8) จากข้อมูลดังกล่าวมา มีนักศึกษาบางส่วนที่ดำเนินชีวิตผิดหลักของ แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจาก แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้น ในเรื่องของการดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง โดยไม่ให้ฟุ้งเฟ้อ มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพ เนื่องจากผู้วิจัยได้สอนนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ สามารถ นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทาง ให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพ คณะศิลปศาสตร์และบริหารธุรกิจ มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อใช้เป็น แนวทางในการกำหนดนโยบายการศึกษาการใช้ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการดำเนินชีวิต

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้และระดับ การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพ

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินชีวิต ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชาที่ศึกษา ลักษณะที่อยู่อาศัย สถานภาพการกู้ยืม กยศ. และระดับความรู้เกี่ยวกับ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. สมมติฐานการวิจัย

การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ แตกต่างกัน ตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชาที่ศึกษา ลักษณะที่อยู่อาศัย สถานภาพ การกู้ยืม กยศ. และความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับการดำเนิน ชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ประกอบด้วย 3 ด้าน 2 เงื่อนไข คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มี 2 คณะ คือ คณะศิลปศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 – 4 คณะศิลปศาสตร์ จำนวน 1,703 คน และคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 2,561 คนที่กำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ปีการศึกษา 2554 นักศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 4,264 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. 2554 ก : 9)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 – 4 คณะศิลปศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ โดยใช้สูตรคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane. 1970 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 96–97) ได้จำนวนทั้งสิ้น 366 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป

1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

1.2 ชั้นปีที่ศึกษา

- 1) ชั้นปีที่ 1
- 2) ชั้นปีที่ 2
- 3) ชั้นปีที่ 3
- 4) ชั้นปีที่ 4

1.3 คณะวิชาที่ศึกษา

- 1) คณะศิลปศาสตร์

2) คณะบริหารธุรกิจ

1.4 ลักษณะที่อยู่อาศัย

- 1) บ้านตนเอง
- 2) บ้านญาติ
- 3) หอพักเอกชน / บ้านเช่า
- 4) อื่นๆ

1.5 สถานภาพการกู้ยืม กยศ.

- 1) กู้ยืม
- 2) ไม่กู้ยืม

1.6 ระดับความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

2.1 ความพอประมาณ

2.2 ความมีเหตุผล

2.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

2.4 เงื่อนไขความรู้

2.5 เงื่อนไขคุณธรรม

ประโยชน์ของการวิจัย

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางให้นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการศึกษาในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ

5. การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พื้นที่บพิตรพิมุข มหาเมฆ คณะศิลปศาสตร์ จำนวน 1,703 คน และคณะบริหารธุรกิจจำนวน 2,561 คน ปีการศึกษา 2554 จำนวน 4,264 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. 2554 ข: 31 – 32)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พื้นที่บพิตรพิมุข มหาเมฆ คณะศิลปศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 4,264 คน ได้คำนวณโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane. 1970: 125 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 96 – 97) จำนวน 366 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน มีรายละเอียดของแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชาที่ศึกษา ลักษณะที่อยู่อาศัย สภาพภาพการกู้ยืม กยศ. คำถามเป็นลักษณะแบบให้เลือกตอบเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวน 20 ข้อ คำถามเป็น

ลักษณะแบบเลือกตอบชนิด 2 ตัวเลือก คือใช่และไม่ใช่

ตอนที่ 3 การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวน 50 ข้อ ได้แก่ ด้านความพอประมาณ จำนวน 10 ข้อ ด้านความมีเหตุผล จำนวน 10 ข้อ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี จำนวน 10 ข้อ เงื่อนไขความรู้ จำนวน 10 ข้อ เงื่อนไขคุณธรรม จำนวน 10 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert, อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 107 – 108)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

2. ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม โดยนำไปให้กับอาจารย์ผู้สอนในแต่ละคณะชั้นปีและได้อธิบายรายละเอียดของแบบสอบถามด้วยตนเองพร้อมทั้งกำหนดวันรับคืนแบบสอบถามจากอาจารย์ผู้สอนในแต่ละคณะชั้นปีทั้ง 2 คณะวิชา จำนวน 366 คน ซึ่งใช้เวลาในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเดือน

มิถุนายน พ.ศ. 2554 เป็นระยะเวลา 14 วัน ได้แบบสอบถามครบร้อยละ 100

4. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. **การจัดกระทำข้อมูล** ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 366 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ และนำมาวิเคราะห์ประมวลผล

2. **การวิเคราะห์ข้อมูล** นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 366 ชุด มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชาที่ศึกษา ลักษณะที่อยู่อาศัย สถานภาพการก๊อ้ม กยศ. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และรายงานเป็นความเรียง

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบคะแนนในข้อ 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 15, 16 และ 18 เป็นคำถามที่เป็นข้อความที่ใช่ พิจารณาให้คะแนนแต่ละข้อดังนี้ ช่องที่ใช่คือ ถูก ให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน ช่องที่ไม่ใช่คือ ผิด ให้คะแนนข้อละ 0 คะแนน

2. ตรวจสอบคะแนนในข้อ 3, 5, 8, 10, 14, 17, 19, และ 20 เป็นคำถามที่เป็นข้อความที่ไม่ใช่ พิจารณาให้คะแนนแต่ละข้อดังนี้ ช่องที่ใช่คือ ผิด ให้คะแนนข้อละ 0 คะแนน ช่องที่ไม่ใช่คือ ถูก

ให้คะแนน ข้อละ 1 คะแนน และรายงานเป็นความเรียง

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งระดับกลุ่มคะแนน ผู้วิจัยใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแบ่งระดับความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเป็น 3 ระดับ (อ้างอิงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 116 – 117)

ตอนที่ 3 การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และรายงานเป็นความเรียง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพตามเพศ คณะวิชาที่ศึกษา ลักษณะที่อยู่อาศัย สถานภาพการก๊อ้ม กยศ. และความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใช้สถิติค่าที (t – test) และชั้นปีที่ศึกษา ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะในระดับการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ คำถามเป็นแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดย

การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และรายงานเป็นความเรียง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่

1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่

2.1 ทดสอบค่าที (t - test)

2.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนำไปเปรียบเทียบกับวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

3. สถิติที่ใช้หาความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

6. สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 79.80 ชั้นปีที่ศึกษา ชั้นปีที่ 1 จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 คณะวิชาที่ศึกษา คือ คณะบริหารธุรกิจ จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 59.60 ลักษณะที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่อาศัยอยู่บ้านตนเอง/บ้านญาติ จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 57.60 สถานภาพ

การกู้ยืม กยศ.ส่วนใหญ่ไม่กู้ยืม กยศ. จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 63.90

2. นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 ได้แก่ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก และรองลงมาคือ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเน้นการสร้างรากฐานของประเทศให้เกิดความมั่นคงจากระดับรากหญ้าไปสู่ระดับประเทศ และลำดับสุดท้าย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ความ پاکเพียรอดทน และสามารถใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตได้อย่างเคร่งครัด อยู่ในระดับต่ำ

3. ระดับการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ลำดับแรก ด้านเงื่อนไขคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านความมีเหตุผล ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านความพอประมาณ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี อยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชาที่ศึกษา ลักษณะที่อยู่อาศัย สถานภาพการกู้ยืม กยศ. และระดับความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ ดังนี้

4.1 การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ไม่แตกต่างกันตามเพศ
ลักษณะที่อยู่อาศัย และสถานภาพการกู้ยืม กยศ.

4.2 การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ แตกต่างกันตามชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชาที่ศึกษา และระดับความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระดับการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่า มีผู้เสนอแนะทั้งหมด จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 69.40 ซึ่งเรียงลำดับความถี่สูงสุดได้ ดังนี้ ลำดับแรก ด้านความพอประมาณ ได้แก่ การวางแผนการใช้จ่ายเงินในการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 รองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผล ได้แก่ ใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10 และลำดับที่ 3 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ได้แก่ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่น จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.28

7. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. คณะวิชาควรส่งเสริมให้มีโครงการเกี่ยวกับกิจกรรมด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีของนักศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนใช้จ่ายและออมเงินในอนาคตให้มากยิ่งขึ้น

2. นักศึกษาควรได้รับความรู้เกี่ยวกับการนำเศษวัสดุเหลือใช้ มาทำให้เกิดประโยชน์

8. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วย ความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาภรณ์ ภู่วัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถรศน์ กุศลกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้สละเวลาในการให้คำแนะนำปรึกษา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลฤดี พงษ์ศิริบุญญ์ ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมาลี วิโลรัตน์ กรรมการสอบ ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัยทิพย์ สาขลวิจารณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พลเดชชา ดร.สุวิมล อังควนิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เดิมศักดิ์ คพวนิช ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาในการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และคณาจารย์สาขาวิชาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณา ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันแห่งนี้ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม รวมทั้งพี่ๆ เพื่อนๆ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา รุ่น 9 ทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือจนทำให้งานวิจัยครั้งนี้ ประสบความสำเร็จ

ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัวที่เป็นแรงบันดาลใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์อันใดที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่อาจารย์ คณะกรรมการ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] ชาน สีทอง. 2543. เอาบ้านเมืองอยู่รอดแก้วิกฤตโดย พลเอก ขวลิต ยงใจยุทธ. กรุงเทพฯ : สหพันธ์ชาวอีสาน.
- [2] พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). 2548. สถาบันสงฆ์กับสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สหธรรมิก.
- [3] พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิจัยวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- [4] มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. 2554 ก. คู่มือนักศึกษาปีการศึกษา 2554. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพ. 2554 ข. รายงานสถิติการศึกษาปีการศึกษา 2554. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.
- [5] มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. 2539. ประมวลพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรตั้งแต่ พุทธศักราช 2493 - 2537 นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

- [6] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2544. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่เก้า พ.ศ. 2545 - 2549. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี. 2549. ปฐมบทปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับบริบทการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- [7] สำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. 2554 ก. รายงานนักศึกษา ปี 2554. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. 2554 ข. รายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ปรับปรุง พ.ศ. 2554). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.